

Na osnovu člana 17 stav 1 tačka 1 Zakona o Centralnoj banci («Sl. list RCG» br. 52/00 i br. 47/01), Savjet Centralne banke Crne Gore je, na sjednici održanoj 27. decembra 2006. godine, utvrdio:

POLITIKU CENTRALNE BANKE U 2007. GODINI

Polazeći od dostignuća u oblasti razvoja bankarskog sistema, finansijske stabilnosti i primjene međunarodnih standarda, Centralna banka Crne Gore će u 2007. godini realizovati sljedeće ciljeve:

1. održavanje postignute stabilnosti bankarskog sektora i postepene implementacije principa i standarda Bazela II, sa ciljem dodatnog unaprijeđenja upravljanja svim rizicima u crnogorskom bankarskom sistemu i daljeg razvoja tržišne discipline;
2. kontinuirano praćenje, analiziranje i istraživanje stanja u finansijskom i ostalim dijelovima ekonomskog sistema, u funkciji predlaganja efikasnih mjera za održavanje finansijske stabilnosti i davanja preporuka za podsticanje ekonomskog razvoja;
3. održavanje efikasnog i stabilnog platnog prometa u zemlji i njegov dalji razvoj;
4. vođenje aktivne politike obavezne rezerve u cilju kontrolisanja kreditne ekspanzije i uticanja na likvidnost bankarskog sistema;
5. unaprijeđenje kvaliteta postojećih usluga, uspostavljanje i obavljanje novih poslova bankara, savjetnika i fiskalnog zastupnika organa i organizacija Republike Crne Gore, kao i unaprijeđenje upravljanja novčanim sredstvima rezervi;
6. unaprijeđenje saradnje sa međunarodnim finansijskim institucijama, međunarodnim finansijskim organizacijama i centralnim bankama;
7. kontinuirano usavršavanje kadrovske osposobljenosti i tehničke opremljenosti Centralne banke;
8. vršenje analiza javnog mnijenja i podizanje nivoa informisanosti o aktivnostima Centralne banke, i njenoj afirmaciji kao nezavisne institucije usmjerene ka napretku privrede i društva.

1. U cilju održavanja postignute stabilnosti bankarskog sektora i postepene implementacije principa i standarda Bazela II, a u funkciji dodatnog unaprijeđenja upravljanja svim rizicima u crnogorskom bankarskom sistemu i daljeg razvoja tržišne discipline, Centralna banka će aktivnosti posebno usmjeriti na:

- a. unaprijeđenje institucionalnog regulatornog okvira preko izrade prijedloga novog Zakona o bankama i odgovarajuće podzakonske regulative, sa ciljem: obezbjeđenja zakonskih pretpostavki za širenje bankarskog tržišta; unaprijeđenja i razvoja rješenja iz oblasti regulacije i supervizije banke; stvaranja pravnog okvira za postepenu tranziciju ka Bazelu II;
- b. kontinuirani razvoj praćenja i sagledavanja rizika kojima su banke izložene u svom poslovanju, uz reorganizaciju Sektora za kontrolu banaka;
- c. dalji razvoj tržišne discipline kroz razmjenu i objavljivanje podataka o poslovanju banaka u cilju jačanja upravljanja rizicima i inteziviranja primjene principa tržišne discipline;
- d. licenciranje novih banaka i filijala stranih banaka, izdavanje odobrenja odnosno saglasnosti koje će obezbjediti jačanje korporativne kulture, konkurentnosti i preventivnu zaštitu deponenata, stavljanjem akcenta na poslovnu reputaciju i kvalitet potencijalnih akcionara banaka;
- e. daljem jačanju korporativnog upravljanja, sistema interne kontrole i interne revizije u bankama.

2. U cilju kontinuiranog praćenja, analiziranja i istraživanja stanja u realnom, finansijskom i ostalim dijelovima ekonomskog sistema, koji su u funkciji donošenja efikasnih mjera za održavanje finansijske stabilnosti i davanja preporuka za podsticanje ekonomskog razvoja, Centralna banka će:

- a. aktivno učestovati i podržavati programe strateškog razvoja i mjere ekonomske politike i drugih politika koje će doprinijeti poboljšanju standarda stanovnika Crne Gore i njezinom približavanju Evropskoj uniji i evro-atlanskim integracijama.
- b. pratiti makroekonomska kretanja u Republici, prikupljati relevante statističke podatke i sprovoditi redovne ekonomske i ekonometrijske analize u monetarnoj, finansijskoj, fiskalnoj, realnoj sferi, kao i u domenu međunarodnih ekonomskih odnosa;
- c. posebno analizirati mogućnosti za održavanje makroekonomske stabilnosti i ispunjenje mastrihtskih kriterijuma i kreiranje stimulativnog poslovnog ambijenta;

- d. shodno obavezama iz Zakona o tekućim i kapitalnim poslovima s inostranstvom, pratiti kretanja u platnom bilansu Republike i po potrebi predlagati korektivne mjere;
- e. pratiti i analizirati međunarodna iskustva u funkciji sagledavanja mogućnosti i efikasnosti primjene mjera ekonomske i monetarne politike, a naročito zemalja iz regiona jugoistočne Evrope, zemalja koje su uspješno okončale proces pristupanja Evropskoj uniji, kao i dolarizovanih zemalja;
- f. korišćenjem makroekonomskog modela za Crnu Goru i izradom studija analizirati uticaj postojećih instrumenata monetarne i ekonomske politike, kao i mogućnost razvoja i primjene novih instrumenata u uslovima eurizacije;
- g. učestvovati u izradi novih i izmjeni postojećih zakonskih propisa u funkciji unaprijeđenja poslovnog okruženja i kreiranja stimulativnog ambijenta za privlačenje novih investicija;
- h. raditi na unaprijeđenju postojećih i uvođenju novih izvještaja, a prije svega Izvještaja o finansijskoj stabilnosti;
- i. organizovati prikupljanje podataka za potrebe kreiranja i publikovanja monetarne i platnobilansne statistike;
- j. sagledavati i ukazivati na nedostatke u postojećoj statističkoj, metodološkoj i institucionalnoj osnovi za vođenje ekonomske politike i davati preporuke za njihovo prevazilaženje.

3. U cilju održavanja efikasnog i stabilnog platnog prometa u zemlji, i njegovog daljeg razvoja, Centralna banka će raditi na:

- a. zaokruženju regulatornog okvira za novi platni sistem preko izrade prijedloga Zakona o platnom prometu u zemlji i podzakonske regulative u skladu sa Zakonom;
- b. kontinuiranom unaprijeđenju stabilnosti i efikasnosti funkcionisanja međubankarskog platnog sistema, kao i njegovom daljem razvoju u skladu sa međunarodnim preporukama relevantnih međunarodnih organizacija, a prije svega programa FSAP Svjetske banke i Međunarodnog monetarnog fonda kao i iskustvima stečenim u praksi. U ovom domenu Centralna banka će buduće aktivnosti usmjeriti na održavanje i postizanje još većeg stepena sigurnosti funkcionisanja međubankarskog platnog sistema, kao osnovne infrastrukture domaćeg platnog sistema. Na taj način će se operativni rizik, koji je latentno prisutan i karakterističan za platne sisteme, svesti na najmanju moguću mjeru;
- c. razvoju projekta nacionalnog kliring centra platnih kartica;

- d. razvoju i implementaciji novog informacionog sistema za sprovođenje prinudne naplate, kojim će se na osnovu dosadašnjih iskustava, izvršiti dalja funkcionalna unaprijeđenja i uvesti visok stepen automatizacije, i postići maksimalna stabilnost i efikasnost u izvršenju prinudne naplate;
- e. efikasnom obavljanju platnog prometa u zemlji za klijente Centralne banke.

4. U cilju daljeg unapređivanja institucionalnih i drugih preduslova vezanih za praćenje likvidnosti bankarskog sistema i upravljanje deviznim rezervama Republike, Centralna banka će:

- a. kontinuirano analizirati i unapredjivati postojeću politika obavezne rezerve, uz postepeno prilagođavanje preporukama i standardima obavezne rezerve koji se primjenjuju u Euro zoni;
- b. pratiti i analizirati međunarodna iskustva i u skladu sa njima vršiti prilagođavanje regulative kojom se definiše vrsta i nivo kredita za održavanje dnevne likvidnosti, kolateral, kamatne stope i drugi uslovi pod kojima Centralna banka odobrava kredite bankama;
- c. upravljati deviznim rezervama Republike, u zemlji i inostranstvu uz poštovanje principa sigurnosti, likvidnosti i profitabilnosti;
- d. raditi na uvođenju novih instrumenata i tehnika u cilju što efikasnijeg upravljanja sredstvima deviznih rezervi;
- e. dalje unaprijeđivati tehnike upravljanja rizicima pri investiranju sredstava deviznih rezervi;
- f. unaprijeđivati obavljanje platnog prometa sa inostranstvom;
- g. obezbjeđivati potrebne količine i apoenke strukture novčanica i kovanog novca u eurima za potrebe banaka i finansijskih institucija.

5. U cilju kontinuiranog unaprijeđenja kvaliteta postojećih usluga, uspostavljanja i obavljanja novih poslova bankara (depozitara) i fiskalnog zastupnika organa i organizacija Republike Crne Gore, Centralna banka će:

- a. efikasno pratiti, transferisati i obračunavati kamate na sredstva Budžeta, Fonda za zaštitu depozita i ostalih organa i organizacija Republike, koja su položena kao depozit kod Centralne banke;
- b. obavljati odgovarajuće transakcije u odnosima sa MMF-om, Svjetskom bankom i drugim međunarodnim finansijskim institucijama;

- c. realizovati obavljanje procesa aukcije državnih zapisa Vlade Republike Crne Gore daljim unaprijeđenjem metoda i tehnika;
- d. davati podrške svim mjerama i aktivnostima koje doprinose smanjenju budžetskog deficita;
- e. za potrebe organa i organizacija Republike obezbjeđivati efikasni platni promet sa inostranstvom;
- f. raditi na aktivnostima unaprijeđenja postojećih i uspostavljanju novih korespodentskih odnosa sa stranim bankama i bankarskim institucijama, kao i na unaprijeđenju upravljanja novčanim sredstvima.

6. Sa ciljem daljeg unaprijeđivanja saradnje sa međunarodnim finansijskim institucijama, imajući u vidu očekivano punopravno članstvo Republike Crne Gore u istima, kroz obavljanje funkcije fiskalnog agenta i depozitara kao i saradnju sa drugim međunarodnim finansijskim organizacijama i centralnim bankama, Centralna banka će:

- a. razvijati saradnju sa Međunarodnim Monetarnim Fondom (MMF), kroz: obavljanje funkcije fiskalnog agenta Republike Crne Gore u MMF-u, stvaranje uslova za obavljanje svih poslova i finansijskih transakcija sa MMF-om u ime Republike Crne Gore, stvaranje uslova za obavljanje funkcije depozitara novčanih sredstava MMF-a, kao i kroz obavljanje funkcije Guvernera u MMF-u;
- b. dalje unaprijeđivati saradnju sa Međunarodnim Monetarnim Fondom kroz ispunjenje obaveza, shodno nadležnostima Centralne banke, koje su uslov za korišćenje finansijske podrške Fonda;
- c. razvijati saradnju sa Međunarodnim Monetarnim Fondom kroz pripremu stavova i mišljenja o budućim programima međusobne saradnje, kao i neposrednim učešćem Guvernera Centralne banke na Godišnjim sastancima Borda Guvernera;
- d. ostvarivati saradnju sa Svjetskom Bankom obavljanjem funkcije depozitara novčanih sredstava Banke, Korporacije, Udruženja i Agencije i ispunjenjem obaveza koje su uslov za korišćenje finansijske podrške Svjetske Banke u okviru aktuelnih aranžmana;
- e. aktivno učestvovati u procesu pridruživanja Evropskoj uniji, shodno nadležnostima Centralne banke, realizacijom saradnje sa Evropskom Komisijom i iniciranjem novih vidova saradnje sa organima Evropske Unije, a prije svega sa Evropskom Centralnom Bankom;
- f. unaprijeđivati i inicirati saradnju sa drugim međunarodnim finansijskim i drugim organizacijama od interesa za Centralnu

banku, kroz: uspostavljanje neposrednog kontakta, prikupljanje informacija i praćenje aktivnosti ovih organizacija, učešće u radu radnih tijela i skupština, kao i organizovanje međunarodnih konferencija;

- g. razvijati saradnju sa drugim centralnim bankama: unaprijeđivanjem već uspostavljene saradnje kroz prikupljanje informacija, praćenje i unaprijeđenje realizacije postignutih sporazuma i predlaganje novih oblika saradnje, kao i iniciranje saradnje sa drugim centralnim bankama;
- h. preduzimati sve druge aktivnosti koje će dovesti do dalje afirmacije Centralne banke na međunarodnom planu.

7. U funkciji upravljanja ljudskim resursima, Centralna banka će nastaviti sa praksom stvaranja i zapošljavanja stručnog, motivisanog, adekvatno nagrađenog ljudskog kapitala, sposobnog da upravlja stalnim promjenama na putu ka evropskim integracijama. Upravljanje ljudskim kapitalom će biti zasnovano na sljedećim postulatima:

- a. razvoj sistema motivacije i napredovanja zaposlenih u karijeri;
- b. dalja stručna obuka, obrazovanje i razvoj kompetencija neophodnih za poslovanje Centralne banke, s posebnim akcentom na razvoj talenata i menadžera;
- c. regrutovanje najboljih mladih stručnjaka koji će raditi u Centralnoj banci;
- d. nagrađivanje kroz sistem upravljanja učinkom;
- e. realizacija projekata usmjerenih ka sticanju znanja iz domena evropskih integracija i primjena međunarodnih standarda u poslovanju;
- f. kontinuirano poboljšanje tehničke osposobljenosti Centralne banke za obavljanje njenih osnovnih funkcija.

8. Nezavisnost Centralne banke nameće obavezu da njena politika bude u skladu sa najvišim standardima transparentnosti. Radi podizanja nivoa informisanosti javnosti o aktivnostima i ulozi Centralne banke, kao i analize stavova javnog mnjenja, Centralna banka će:

- a. unaprijeđivati komunikaciju, kako eksternu tako i internu, sa ukupnom javnošću – partnerima, građanima, zaposlenima u Centralnoj banci, domaćim i stranim medijima, kao i svim ostalim interesnim grupama;
- b. informisati javnost o redovnim aktivnostima Centralne banke i promovisati stabilnost finansijskog sistema;

- c. edukovati javnost o funkciji i ulozi Centralne banke i povećavati nivo ekonomskog znanja u društvu, u funkciji davanja doprinosa nacionalnoj debati o ekonomskoj politici, koja bi trebala da utiče na bolju percepciju javnosti o značaju finansijske stabilnosti i fiskalne discipline;
- d. redovno ažurirati i unaprijeđivati web prezentaciju Centralne banke, koja treba sadržati relevantne, precizne i blagovremene informacije.

U skladu sa očekivanjem da će u 2007. godini biti donijet novi zakon o Centralnoj banci Crne Gore, fokus aktivnosti Centralne banke će biti u prilagođavanju funkcionisanja novom Zakonu, odnosno najboljoj međunarodnoj praksi na kojoj je baziran.

SAVJET CENTRALNE BANKE CRNE GORE

P.br. 0101- 303/16 - 4 -2006
Podgorica, 27.12.2006.

Predsjednik Savjeta
Ljubiša Krgović, s.r.